

ΚΕΡΥΝΕΙΩΤΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ

ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ ΑΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ο αρχιτέκτονας

ρήνα κατσελλή

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ, 2010

Σύμβουλοι έκδοσης Σάββας Βαρναβίδης και Έλλη Κωνσταντινίδου.
Διορθώσεις/παρατηρήσεις Θεοφανώ Κυπρή και Δώρος Χρίστης-Ιγερινός.

ISBN (σειράς) 978-9963-9334-6-4

ISBN (τόμου) 978-9963-9334-7-1

© Ρήνα Κατσελλή

Κεντρική διάθεση
Εκδόσεις *Χρυσοπολίτισσα*
Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη 27, 2400 Λευκωσία
Τηλ. +357-22 353929 ή +357- 26 652493.

*του αρχιτέκτονα Χάρη Χατζηβασιλείου
που εκτιμά και ανταποδίδει έμπρακτα*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το τρίτο βιβλίο της σειράς *Κερυνειώτες Καλλιτέχνες* αφιερώνεται στον αρχιτέκτονα και καλλιτέχνη Νεοπτόλεμο Αντώνη Μιχαηλίδη, που αγαπούσε τον τόπο της καταγωγής του, την Κερύνεια και τους ανθρώπους της, θαύμαζε τις φυσικές ομορφιές της και ξαναγύριζε κοντά της, όταν λόγοι επαγγελματικοί τον ανάγκαζαν να ζει μακριά της.

Προσπάθησα να δώσω όσο πιο πιστά μπορούσα τη ζωή και την προσφορά του, χωρίς να εμβαθύνω στο τεχνικό μέρος της τεράστιας και πρωτοποριακής προσφοράς του στον τομέα της αρχιτεκτονικής το δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα στην Κύπρο. Το αρχείο του εξάλλου δεν είναι προσιτό στους μελετητές, μια και το *Ίδρυμα Μαρίας και Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη* δεν έχει λειτουργήσει ακόμη. Σε αυτό το βιβλίο δημοσιεύονται πίνακές του, που αφορούν στην Κερύνεια (σκίτσα και υδατογραφίες), όπως δημοσιεύτηκαν στα ημερολόγια του *Παγκύπριου Οργανισμού Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς* 1984 και της *Ελληνικής Τράπεζας* 1994, που παραχωρήθηκαν ευγενώς.

Ευχαριστώ θερμά το Σάββα Βαρναβίδη, που με έπεισε να γράψω αυτή τη βιογραφία και μου συμπαραστάθηκε σε όλη την πορεία της έρευνάς μου καθώς επίσης την αρχιτέκτονα Έλλη Κωνσταντινίδου. Ευχαριστώ όσους μου εμπιστεύτηκαν γραπτώς σχετικές προσωπικές μαρτυρίες και τις δεκάδες άλλους, που πρόθυμα μου έδωσαν πληροφορίες και απαραίτητα στοιχεία για τη ζωή, το έργο και την κοινωνική δράση του Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη. Ευγνωμονώ το Δώρο Χρίστη-Ιγερινό για τις παρατηρήσεις του και όσους είχαν την καλοσύνη να διαβάσουν και να σχολιάσουν το κείμενό μου. Είμαι μόνιμα βαθιά υποχρεωμένη στη Θεοφανώ Κυπρή για τη διόρθωση του τελικού κειμένου, αν και τυχόν λάθη και αβλεψίες βαρύνουν αποκλειστικά εμένα.

Ελπίζω η έκδοση αυτή του *Λαογραφικού Ομίλου Κερύνειας*, που πραγματοποιείται μέσα στα πλαίσια του προγράμματος *Γνώση Κερύνειας*, διασώζοντας άγνωστες πτυχές της ζωής και του έργου του μεγάλου αυτού καλλιτέχνη αρχιτέκτονα, να συμβάλει στο να γίνει περισσότερο οικείος στους νεότερους. Γνωρίζοντας τη ζωή, τη δράση και τους αγώνες ανθρώπων που δούλεψαν για το καλό του τόπου μας, όχι μόνο διασώζουμε κομμάτια της ιστορίας και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, αλλά γνωρίζουμε καλύτερα τον εαυτό μας.

Ρήνα Κατσελλή
Προσφυγιά, 21/11/2010

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ο *Λαογραφικός Όμιλος Κερύνειας* ευχαριστεί τους πιο κάτω που έδωσαν άδεια να χρησιμοποιηθούν κείμενα και δημοσιεύσεις από δικές τους εκδόσεις,

Το Σύλλογο Αρχιτεκτόνων Κύπρου, το Σύνδεσμο Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου, τον Παγκύπριο Οργανισμό Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (ΠΟΑΚ), το Ίδρυμα Πιερίδη, την Ελληνική Τράπεζα, την εφημερίδα Ο Φιλελεύθερος.

Ευχαριστεί επίσης όσους έδωσαν πληροφορίες, φωτογραφίες και οποιαδήποτε άλλου είδους βοήθεια, για να γίνει το βιβλίο αυτό όσο το δυνατό πιο ολοκληρωμένο· κυρίως ευχαριστεί τους αρχιτέκτονες,

Libero Cecchini, Αντωνία Θεοδοσίου, Αθηνά Αριστοτέλους-Κληρίδου, Βασίλη Ιερειδη, Γιάννη Κάννα, Έλλη Φρ. Κωνσταντινίδου, Μαρία Μαύρου, Νίκο Μεσαρίτη, Αιμίλιο Μιχαήλ, Αλέκο Παπαϊωάννου-Ράλλη, Αγνή Πετρίδου, Άντη Σχίζα-Κωνσταντινίδη, Σκεύη Φαραζή, Χάρη Χατζηβασιλείου, Φρόσω Χιωτέλλη-Αντωνίου, Βάσο Χρίστου.

Τους συγγενείς του Νεοπτόλεμου Αντ. Μιχαηλίδη,

Κωνσταντίνο και Νεοπτόλεμο Λ. Καραγιάννη, Έλλη Κισσονέγγη-Παλληκαριδη, Μάρω Μιχαηλίδου-Λάμπρου, Αλέκο Μιχαηλίδη, Αντωνή Μιχαηλίδη, Μίκη Μιχαηλίδη, Ρένο Μιχαηλίδη, Σταύρο Μιχαηλίδη, Τώνη Μιχαηλίδη, Αγνή Παπαϊωάννου-Ανδρονίκου, Μάρω Παπαϊωάννου-Αλεξάνδρου, Κώστα Παπαϊωάννου, Δώρα Πατσαλίδου, Σωτήρη Φιλίππου, Μαρί Τουφεξή-Ψημολοφίτου, Νίκη Φοιτίδου, Προκόπη Χριστοδούλου.

Τους συνεργάτες ή φίλους του,

Αντώνη Αδάμου, Ανδρέα Αζίνα, Τάσο Αναστασιάδη, Μάρω Αντωνίου-Γιακουμή, Αννέττα Βαρελλά-Νικολάου, Ανδρέα και Μάρω Βαρναβίδη, Γεώργιο Βιολάρη, Βαρβάρα Γεωργίου, Νίκο Γεωργίου, Πόλυ και Μάρω Γεωργάκη, Λέλλο Δημητριάδη, Ανδρέα Δημητρόπουλο, Φρόσω Ηγουμενίδου, Στέλλα Θεοδώρου, Χριστάκη Καραγιώργη, Αγνή Θεοδ. Κάνθου, Μαρία Θεόδ. Κάνθου, Ζωή Τηλ. Κάνθου, Χριστάκη Καρυδά, Αναστάση και Τζην Καριόλου, Τασούλα και Γλαύκο Καριόλου, Ανδρέα Κελέση, Γιάνκο Κλεόπα, Χριστόδουλο Κλεόπα, Χρύσω Κορομία-Χαραλάμπους, Αριστείδη Κουδουνάρη, Λουκία Λοΐζου, Γιώργο και Λένια Μαλιώτη, Δάφνη Μοιράνθη, Νίνα Μουσιούττα, Φάνη Μουστάκα, Λητώ Νεοκλέους, Ανδρούλα Ξύστρα, Κώστα και Έλλη Οικονόμου, Νίκο Παναγιώτου (δρ.), Ελένη Παπαδημητρίου, Κόκο Παπακυριακού, Διονύση Παπαστυλιανού, Ανδρέα Παττίχη, Αντρούλλα Ερωτοκρίτου-Πουμπουρή, Ελένη Ρωσσιδου-Κουτσού, Ανδρέα Σαρδάνη, Άγη Σεργίου, Γκλόρια Σεργίου-Λοιζίδου, Κώστα Σερέζη, Τζένυ Σολωμονίδου, Σοφοκλή Σοφοκλέους, Σοφοκλή Σοφοκλέους (δρα), Σπύρο Σπυριδάκη, Λυδία Σταυρινού-Πρωτοπαπά, Αντρέα Στυλιανού, Γιώργο Σφογγαρά, Κίκα Μιχ. Τριανταφυλλίδου, Άννα Χαραλάμπους-Αντωνιάδου, Χάρη Χαραλάμπους, Χρυστάλλα Χατζήγαβριηλ-Χατζηγιώάννου, Μηνά Χριστοφόρου, Κώστα και Καίτη Χρυσοστόμου.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΑ

Α) Από τη μεριά του καπετάνιου παππού,

1. Μιχαήλ Σάββα Μιχαηλίδης (Τουρκομίχαλος) από τα Κύθηρα (ήρθε στην Κερύνεια γύρω στο 1820)

Σύζυγος **Μουσιεττού** από την Κερύνεια

Παιδιά↓

Καπετάν Αλέξανδρος Μιχαηλίδης (1820-1868), πνίγηκε στο Κάβο Γάτα
Καπετάν Γληόρης Μιχαηλίδης, πνίγηκε λίγο έξω από το Σούνιο

Καπετάν Αντώνης Μιχαηλίδης (; -1885), πνίγηκε στο Αιγαίο κοντά στη Σύμη (2)

Κυριακούδης Μιχαηλίδης

Καπετάν Σάββας Μιχαηλίδης (Κελέσις) (1868-13/8/1935) ¹

Αφροδίτη Μιχαηλίδη-Μιλιτζάνου

2. Καπετάν Αντώνης Μιχαηλίδης (; - 1885), πνίγηκε στο Αιγαίο.

Σύζυγος, **Ελεγκού Κωνσταντή-Παγώνη** (; -1910)

Παιδιά↓

Καπετάν Μιχάλης (Πουπάς) (1871-16/1/1947)

Θρασύβουλος (Θρασύς) Μιχαηλίδης (1872-8/12/1942)

Κώστας Μιχαηλίδης (πέθανε φοιτητής)

(άγνωστο παιδί που πέθανε βρέφος)

Αφροδίτη Μιχαηλίδη-Κωνσταντινίδου (Κάλφα), (1879-20/11/1952)

Παναγιώτης (Παπής) Μιχαηλίδης (1883-8/6/1945)

Αντώνης Μιχαηλίδης (1885-23/6/1965), γεννήθηκε τη χρονιά που πνίγηκε ο πατέρας του και πήρε το όνομά του (3)

✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧

Β) Από τη μεριά της καπετάνισσας γιαγιάς,

1. Καπετάν Κωνσταντής (Χριστοδούλου ή Παγώνης) (; -1902)

Σύζυγος Παγώνα (1828-1903)

Παιδιά↓

Θεοδώρα Κωνσταντή-Γιαννακού Σάββα Ιωαννίδη

Φανού Κωνσταντή-Κωνσταντίνου Βασίλη Καρατζιά

Σταύρος Κωνσταντινίδης, εμποροπλοίαρχος (; -11/8/1924)

Καπετάν Χριστόδουλος (Ττόουλος) Κωνσταντινίδης (; -14/3/1934)

Ελένη (Ελεγκού) Κωνσταντή-καπτάν Αντώνη Μιχαηλίδη (; - 1910) (2)

✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧ ✧

¹ Βλ. "Ένα καράβι μια περιπέτεια", στο βιβλίο *Θαλασσινή και τουριστική Κερύνεια, Λαογραφικός Όμιλος Κερύνειας*, 2002, σελ. 107-118.

Γ) Από τη μεριά της μητέρας του,

Ιωάννης Καραγιάννης (από το Παλιομέτοχο, πολέμησε το 1821 με τον Κολοκοτρώνη)

Έκανε συνολικά 29 παιδιά από δυο συζύγους: ένα από αυτά ήταν ο,

↓

Σάββας Καραγιάννης (; -1910), από το Παλιομέτοχο, ήρθε στη Λευκωσία ενωρίς, πιθανόν ήταν παπουτσιάς.

Σύζυγος **Χρυσταλλένη (Τταλλένη) (; -1947)**, από το Στρόβολο.

Παιδιά↓

Γεώργιος Καραγιάννης (1887-8/2/1961), δάσκαλος.

Λεωσθένης (Λοΐζος) Καραγιάννης (1891-1957), δάσκαλος.

Μαρία (Μαρί) Καραγιάννη (1900 -1964)

Νεοπτόλεμος Καραγιάννης, (1901-1911)

3. Οι γονείς του,

Αντώνης Μιχαηλίδης (1885-23/6/1965)

Σύζυγος **Μαρί Καραγιάννη (1900-1964)**

Παιδιά↓

Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης (10/9/1920-11/8/1993) (4)

Μιχάλης (Μίκης) Μιχαηλίδης (γεννήθηκε 23/7/1923)

Ειρηναίος (Ρένος) Μιχαηλίδης (γεννήθηκε 10/5/1924)

◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇

Γενεαλογικά Μαρίας Γ. Τσοφαρίδου-Νεοπτολέμου (από μητέρα)

Νικολής (Τουφεξής) (;-1903) από Αθηναίου, κατασκευαστής τουφεκίων και ρωμαϊκών ζυγών (κανταριών)

Σύζυγος Μαρίτσα

Παιδιά↓

Χρήστος Τουφεξής (1864-1948)

Θεόδουλος(Φουλής) Τουφεξής (1872-1948)

Ελπινίκη Τουφεξή (;- 1949) (I)

Καλλιόπη Τουφεξή (1879-1974)

Ιωάννης Τουφεξής

Ελένη Τουφεξή (; -1965)

Ευέλθων Τουφεξής (1884-1960)

(I) Ελπινίκη Τουφεξή (;-1949)

Γεώργιος Ν. Τσοφαρίδης (1865-1930) από το χωριό Τύμπου.

Παιδιά↓

Νίκος

Μαρία Τσοφαρίδη-Νεοπτολέμου (6/7/1908-7/7/1999)

Σπύρος

◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇ ◇

(II)

4. Νεοπτόλεμος Αντ. Μιχαηλίδης (10/9/1920-11/8/1993)

Σύζυγος, Μαρία Γεωργίου Ν. Τσοφαρίδη (6/7/1908-7/7/1999)

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ-ΕΡΓΑ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

I. Χρονολόγιο Νεοπτόλεμου Αντ. Μιχαηλίδη

- 1920**, 10 Σεπτεμβρίου, γέννηση στο Ρογιάτικο της Λευκωσίας, οδός Περικλέους 59, ταυτότητα αρ. 214472.
- 1926-1932**, παραμονή στην Κερύνεια, με τη γιαγιά Τταλλένη, στην οδό Ελευθερίας, φοίτηση στο *Σεβέρειο Αρρεναγωγείο*.
- 1932-1938**, φοίτηση στο *Παγκύπριο Γυμνάσιο*.
- 1938-1940**, φοίτηση στο *Βασιλικό Πολυτεχνείο Μιλάνου*, τμήμα Αρχιτεκτονικής.
- 1940-1947**, επιστροφή στην Κύπρο, λόγω δεύτερου Παγκόσμιου Πόλεμου. Ίδρυση *Συνδέσμου Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου* άτυπα.
- 1942**, βαφτίζει τη Στελιώ, πρώτο παιδί της εξαδέλφης του Παντελίτσας.
- 1943**, μέλος *Όμιλου Φιλοτέχνων*, γνωριμία με Μαρία Ττοφαρίδου, επίβλεψη επιδιόρθωσης σπιτιού Γεωργίου Ν. Ττοφαρίδη.
- 1945**, Πρώτα ευρισκόμενα αρχιτεκτονικά σχέδια στο αρχείο του με ημερομηνίες.
- 1947**, 16 Γενάρη, θάνατος καπετάν Μιχάλη Πουπά και γιαγιάς Τταλλένης. Συνέχιση σπουδών στο *Πολυτεχνείο Μιλάνου*.
- 1949-51**, *Δημοτική Αγορά Αθηαίνου*.
- 1949-1952**, σπίτι και ατελιέ Θεόδωτου Κάνθου στη Λευκωσία.
- 1950**, γάμος Μίκη με Έλλη Σταύρου Κισσονέργη στην Πάφο.
- 1951**, Υποβολή έργου στον διαγωνισμό για νέο Αρχιεπισκοπικό Μέγαρο στη Λευκωσία.
Επιστροφή στο Μιλάνο για τη διδακτορική του διατριβή.
- 1951**, διδάκτωρ αρχιτέκτων Πολυτεχνείου Μιλάνου.
- 1951-52**, μερική απασχόληση στην Ιταλία.
- 1952**, γυρισμός στην Κύπρο, πρόσληψη τον Ιούνιο του Αντωνή Μιχ. Μιχαηλίδη ως σχεδιαστή στο γραφείο του.
- 1952**, Ιούλιος, γέννηση Πίνδαρου Μιχαηλίδη, ανάδοχος Νεοπτ. Μιχαηλίδης.
20 Νοεμβρίου, θάνατος Αφροδίτης Μιχαηλίδου-Κωνστ/ίδου (Κάλφα).
- 1953**, Γενάρη, αρχή υλοποίησης σπιτιού Τηλέμαχου Κάνθου.

Διαμαρτυρία διότι αγνοούνται τα αποτελέσματα του διαγωνισμού για το κτίσιμο νέου αρχιεπισκοπικού μεγάρου και ανατίθεται σε αρχιτέκτονα από την Ελλάδα να κτίσει καινούργια αρχιεπισκοπή με εξ ολοκλήρου δικά του σχέδια.

- 1954**, 25 Μάρτη, γάμος Νεοπτόλεμου και Μαρίας στην Άλωνα.
- 1955**, Μάιος, αναχώρηση Αντωνή Μιχ. (Πουπά) Μιχαηλίδη στην Αφρική.
Σεπτέμβριος, αναχώρηση Μίκη Μιχαηλίδη στην Αγγλία για σπουδές.
- 1956**, εγγραφή του *Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου* ως μη κερδοσκοπικής εταιρείας.
- 1958**, κάψιμο σπιτιού Μαρίας, από την τουρκική *ΤΜΤ*, στην οδό Αυτοκράτειρας Θεοδώρας 30, στη Λευκωσία· μετοίκηση σε διαμέρισμα στην εντός των τειχών Λευκωσία.
- 1959**, Σεπτέμβριος/Οκτώβριος, αγορά δυο χωραφιών στην Πάνω Κερύνεια, στους πρόποδες του βουνού, με ωραία θέα και πάρα πολλά δέντρα.
- 1961**, 9 Φεβρουαρίου, θάνατος Γεωργίου Καραγιάννη.
- 1963**, Η μητέρα του Μαρί, του μεταβιβάζει δωρεάν τα δυο πατρογονικά σπίτια στην οδό Περικλέους αρ.59.
- 1963-1964**, διακοινοτικές ταραχές, ταξίδι Νεοπτόλεμου και Μαρίας στην Ιταλία.
- 1964**, θάνατος Μαρίας Καραγιάννη-Μιχαηλίδη· μετοίκηση Αντώνη Αντ. Μιχαηλίδη στο Μιλάνο Ιταλίας.
Απρίλιος, βαπτίζει την Μέλπω Μιχαηλίδου, δεύτερη κόρη του εξαδέλφου του Αντωνή Μ. Μιχαηλίδη στον Άγιο Νικόλαο Στέγης.
Γνωριμία με το Χριστόδουλο και τη Δώρα Κλεόπα.
- 1965**, 23 Ιουνίου, θάνατος Αντώνη Αντ. Μιχαηλίδη στο Μιλάνο.
- 1967**, η σχεδιάστρια Μάρω Αντωνίου, εργοδοτείται στο αρχιτεκτονικό του γραφείο του Νεοπτόλεμου.
- 1965-1967**, ιδιόκτητο σπίτι στην Οδό Παναγιώτη Κάσπη 8, στη Λευκωσία.
- 1967**, ο Σωτήρης Φιλίππου φιλοξενείται μόνιμα στο σπίτι της οδού Παναγιώτη Κάσπη 8, στη Λευκωσία.
Γνωριμία με Τάσο Αναστασιάδη.
- 1968-1969**, ανακατασκευή τοπιογράφηση του Δημόσιου Κήπου Λευκωσίας, και κτίσιμο *Κάρτεν Καφέ*.
- 1972**, Γνωριμία με Γιώργο Μαλιώτη.
- 1973-1978**, σχεδιασμός εκκλησίας των Αποστόλου Βαρνάβα και Αγίου Μακαρίου.
Γνωριμία με τον Κώστα Σερέζη στην Κερύνεια.
- 1974**, εξερεύνηση σπηλαίου στον προφήτη Ηλία, στα βουνά της Κερύνειας.
Πρωτομαγιά, ανίχνευση δεύτερου αρχαίου ναυαγίου στην Κερύνεια.
20 Ιουλίου, ο τουρκικός στρατός εισβάλλει στην Κύπρο από θάλασσα και αέρα και θέτει υπό στρατιωτική κατοχή το 37% του νησιού.
Ταξιδεύει με τη Μαρία στην Ιταλία, τους φιλοξενεί ο Libero Cecchini.
Χειμώνας 1974, γυρίζει πίσω στην Κύπρο με τη Μαρία.

- 1975**, Γενάρης-Μάρης, φιλοξενεί την οικογένεια του Αρρή Καριόλου στο σπίτι του.
Ο Σωτήρης Φιλίππου φοιτά στην *Σχολή Ευελπίδων* στην Ελλάδα.
- 1977**, ανάθεση ανέγερσης της εκκλησίας Αποστόλου Βαρνάβα και Αγίου Μακαρίου στους εργολάβους Νίκο Μουσιούττα και Κόκο Παπακυριακού.
- 1979**, 7 Μαρτίου, ίδρυση *Παγκυπρίου Οργανισμού Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (ΠΟΑΚ)*· ο Νεοπτόλεμος εκλέγεται Πρόεδρος.
Ιούνιος, έκθεση φωτογραφίας ΠΟΑΚ, στην *Πλατεία Ελευθερίας*, με θέμα "Η Λευκωσία που χάνεται".
17 Μαρτίου 1979, διάλεξη για τη Λαϊκή Αρχιτεκτονική μέσα στα πλαίσια του *Λαϊκού Πανεπιστημίου*.
- 1979-1980**, περιοδείες ΠΟΑΚ στα χωριά της Κύπρου με στόχο τη διαφώτιση για την ανάγκη σεβασμού και διάσωσης της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- 1980**, Ιούνης, "Έκθεση Λαϊκών Τεχνητών" στην Πύλη Αμμοχώστου.
Έκδοση βιβλίου με τίτλο *Η αρχιτεκτονική μας κληρονομιά καταστρέφεται*.
Γνωριμία με την Έλλη Φριξου Κωνσταντινίδη.
Αύγουστος, μεγάλο ταξίδι Νεοπτόλεμου και Μαρίας στην Άπω Ανατολή (Ταϊλάνδη-Χονγκκόνγκ-Ταϊβάν-Κορέα-Ιαπωνία- Κίνα), με τους Κώστα και Καίτης Χρυσοστόμου και το ζεύγος Πάμπου Παπαπέτρου.
- 1980-1981 και 1983-1992**, έκδοση Ημερολογίων ΠΟΑΚ.
- 1981**, Ίδρυση *Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου*.
Ταξίδι στη Σουηδία με τον Γιωργή Κλεόπα και το Τάσο Αναστασιάδη.
Δεύτερο ταξίδι στη Σουηδία με τη Μαρία, περιοδεία στη Φινλανδία.
Αύγουστος, οργάνωση έκθεσης φωτογραφίας στο κάστρο της Πάφου από τον ΠΟΑΚ.
Λειτουργία του υπόγειου ναού της εκκλησίας των Αγίων Αποστόλου Βαρνάβα και Αγίου Μακαρίου.
- 1982**, 17 Φεβρουαρίου, διάλεξη με θέμα "Αρχαιολογία και Τουρισμός", έκδοση βιβλίου *Σκίτσα από την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Κύπρου*.
Απρίλης, ταξίδι στη Ζάμπια με τη Μαρία, φιλοξενούμενοι του Ανδρέα Σαρδάνη στη *Chaminuka*.
Έκδοση βιβλίου *Λαϊκοί Τεχνίτες της Κύπρου*.
- 1983**, καταγραφή εικόνων εκκλησιών (πρόγραμμα της UNESCO).
Περιοδείες και διαλέξεις του σε σχολεία και χωριά της Κύπρου, εκδηλώσεις διαμαρτυρίας και υποβολές προτάσεων στους αρμοδίους για διάφορα θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς.
Δεκέμβρης, "Παρατηρήσεις στους νόμους και κανονισμούς "Περί ρυθμίσεως οδών και οικοδομών" και "περί ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων" (διάλεξη στα πλαίσια σεμιναρίου "Η αρχιτεκτονική στην Κύπρο σήμερα".
- 1984**, 25 Μάρτη, ομιλία του ως προέδρου του ΠΟΑΚ στην εκκλησία του

- χωριού Λόφου, για διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς του χωριού.
17 Δεκεμβρίου, διάλεξη στον *Σύνδεσμο Κυπρίων Αρχαιολόγων* στην Πύλη Αμμοχώστου, με θέμα "Αρχιτεκτονική της Γης".
- 1985**, 21 Αυγούστου, ταξίδι στο Burundi και στη συνέχεια στο Leopoldville Κονγκό (τότε Ζαΐρ), φιλοξενούμενος του Τάσου Αναστασιάδη.
- 1986**, 28 Μαρτίου, διάλεξη στην Πύλη Αμμοχώστου στη Λευκωσία για την παραδοσιακή αρχιτεκτονική.
31 Μαρτίου, 11 π.μ., διάλεξη στο Γυμνάσιο Κύκκου, για τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.
Εκδρομή στο Άγιον Όρος με τον Τάσο Αναστασιάδη.
- 1987**, 14 Σεπτεμβρίου, πέσιμο του προβόλου της εκκλησίας Αποστόλου Βαρνάβα και Αγίου Μακαρίου στο Στρόβολο.
- 1988**, λειτουργεί κανονικά η εκκλησία των Αποστόλου Βαρνάβα και Αγίου Μακαρίου.
- 1989**, 6 Ιούνη, ταξίδι στο Άγιον Όρος, περιοδεία Νάουσα, Βεργίνα, Χίος.
- 1990**, 8 Γενάρη, έκθεση ζωγραφικής Μαρίας Νεοπολέμου στην γκαλερί *Αργώ*.
1-2 Δεκεμβρίου, συμμετοχή στο Α' Παγκύπριο Επιστημονικό Γεωγραφικό Συνέδριο του *Γεωγραφικού Ομίλου Κύπρου* με θέμα "Λαϊκή Αρχιτεκτονική στην Κατεχόμενη Κύπρο".
- 1991**, 25 Γενάρη, βράβευση Νεοπόλεμου Αντ. Μιχαηλίδη από τον *Σύλλογο Αρχιτεκτόνων Κύπρου*.
Πάσχα, επίσκεψη και επανασύνδεση Σωτήρη Φιλίππου και της οικογένειάς του στο σπίτι του Νεοπόλεμου και της Μαρίας.
Ο Χάρης Χατζηβασίλειου γνωρίζει τη Μαρία και το Νεοπόλεμο Μιχαηλίδη.
- 1992**, 23 Μάη, "Αρχιτεκτονική της γης", διάλεξη στα πλαίσια ημερίδας με θέμα *Κυπριακή Λαϊκή Τέχνη* από το *Ίδρυμα Πιερίδη* στο ξενοδοχείο *Sandy Beach* Λάρνακα.
Αύγουστος, εκδρομή στο Άγιον Όρος με Τάσο Αναστασιάδη και μεγάλη παρέα.
Φθινόπωρο, διάλεξη για τον Le Corbusier στην Παλιά Ηλεκτρική.
Παραγκωνισμός του αρχιτέκτονα όσον αφορά τις κατασκευαστικές λεπτομέρειες στην εκκλησία των Αποστόλου Βαρνάβα και Αγίου Μακαρίου και αυθαιρεσίες για δήθεν *καλλωπισμό* του ναού.
- 1993**, Φεβράρης, συνομιλία Ελένης Ξένου με το Νεοπόλεμο Μιχαηλίδη με τίτλο "Βιώματα, απόσταγμα εμπειριών".
Μάης, επιστολή Νεοπόλεμου Μιχαηλίδη προς την *Εκκλησιαστική Επιτροπή* της εκκλησίας των Αγίων Βαρνάβα και Μακαρίου.
1^η Ιούνη πετυχημένη διαμαρτυρία για να μην κατεδαφιστεί το *κτίριο Πούλια* στη Λευκωσία.
12 Ιουνίου, επίσκεψη στην Κερύνεια και άλλα μέρη στα κατεχόμενα, μέσα στα πλαίσια προγράμματος *United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)*,

Ιούνης, συνομιλία Μαρίας Παναγιώτου με το Νεοπτόλεμο Μιχαηλίδη με τίτλο "Στην εποχή του Τενεκέ".

Ετοιμασία ημερολογίου για το 1994 *Ελληνικής Τράπεζας* με υδατογραφίες Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη.

6 Ιουλίου, Τρίτη, πτώση Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη από τον πρώτο όροφο στο κενό του κλιμακοστασίου ανεγειρόμενης κατοικίας στην Πάνω Λακατάμια, με αποτέλεσμα να πέσει σε κώμα.

11 Αυγούστου, Τετάρτη ξημερώματα, πέρασε από το κώμα στο οποίο είχε πέσει στο θάνατο.

14 Αυγούστου, Σάββατο, 10.30 π.μ., κηδεία Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη στην εκκλησία Αρχαγγέλου Μιχαήλ Τρυπιώτη, και ταφή στο *Νέο Κοιμητήριο Λευκωσίας*.

1999, 7 Ιουλίου, θάνατος της Μαρίας Νεοπολέμου στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο.

12 Ιουλίου κηδεία και ταφή της Μαρίας Νεοπολέμου στο *Νέο Κοιμητήριο Λευκωσίας*.

Το Μεσαιωνικό γερύφι της Ελιάς, σκίτσο Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη στο ημερολόγιο 1979 της Επιτροπής Μελέτης Λαϊκής Αρχιτεκτονικής του Συνδέσμου Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου.

III. Βιβλιογραφία Νεοπτόλεμου Αντ. Μιχαηλίδη

1939

- Νεοπτόλεμου Αντ. Μιχαηλίδη "Η μεγάλη τέχνη- S. Francesco in meditazione του Γκρέκο", περιοδ. *Κυπριακά Γράμματα* έτος Δ', αρ. 2, Ιούνης 1939, σελ. 140.

1945

- Νεοπτόλεμου Αντ. Μιχαηλίδη "Για ένα νέο συνοικισμό στη Λευκωσία", περιοδ. *Κυπριακή Επιθεώρησης*, αρ. 33, Λευκωσία, έκδοση *Γραφείου Δημοσίων Πληροφοριών*, Ιανουάριος 1945, σελ. 6, 7 και 19.

1946

- Νίκος Κρανιδιώτης "Εικαστικά τέχναι-Δυο εκθέσεις ζωγραφικής", εφημ. *Ελευθερία*, 7 και 8/1/1946.
- 10 Γενάρη "Two exhibitions paintings in Nicosia, No.2 *The Philotechni Art Club*", by Elektra Megaw.
- Περιοδ. *Αγωνιστής*, "Δυο καλές εκθέσεις", τεύχος 31, 14/1/1946, σελ. 2 και 8. Η κριτική δεν έχει υπογραφή αλλά ανήκει σίγουρα στον Νίκο Κρανιδιώτη, μια και αποτελεί παράφραση της προηγούμενης σχετικής δημοσίευσης στην εφημερίδα *Ελευθερία*.

1966

- "Αρχιτεκτονικά σχέδια με σχόλια του Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη και φωτογραφίες του Πόλυ Γεωργάκη", Αθήνα, Περιοδικό *Αρχιτεκτονική*, τεύχος 55 Ιανουάριος/Φεβρουάριος 1966, αφιέρωμα στην Κύπρο. Σελ. 64-70.

1968

- "Survey of a Greek shipwreck off Kyrenia, Cyprus", by J.N. Green, E.T. Hall and M. L. Katzev. περιοδ. *Archaeology*, June 1968, Vol. 21 No. 3, p. 46.

1972

- "Στα έγκατα του Πενταδάκτυλου-Άντρο ομορφιάς με σταλακτίτες-Τεράστιο σπήλαιο σε βάθος 150μ.", εφημ. Ο Φιλελεύθερος, αρ. 5540, 30/12/1972, σελ. 1. και εφ. Απογευματινή αρ. 2480, σελ. 6.

1980

- *Η Αρχιτεκτονική μας κληρονομιά καταστρέφεται*, Λευκωσία, έκδοση ΠΟΑΚ, 1980.
- *Ημερολόγια ΠΟΑΚ*, Λευκωσία, 1980,1981 και 1983-1992.

1982

- *Σκίτσα από την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Κύπρου*, κείμενο Μαρία Μαύρου, Λευκωσία, έκδοση ΠΟΑΚ, 1982
- *Λαϊκοί Τεχνίτες της Κύπρου*, κείμενα Θεόδωτος Κάνθος, σκίτσα Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης, Λευκωσία, έκδοση Δήμου Λευκωσίας, 1982.

1986

- Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη, "Παρατηρήσεις στους νόμους και κανονισμούς 'Περί ρυθμίσεως οδών και οικοδομών' και 'περί ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων' ", Λευκωσία, *Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κύπρου, Ενημερωτικό Δελτίο*, τεύχος 1, Γενάρης/Φλεβάρης 1986, σελ. 29.

1987

- *Το καράβι της Κερύνειας*, (αφήγηση Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη, Λευκωσία, έκδοση Υπουργείου Παιδείας, 1987, σελ. 11.

1990

- Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη "Λαϊκή αρχιτεκτονική στην κατεχόμενη Κύπρο", (διάλεξη στον Γεωγραφικό Όμιλο Κύπρου 2/12/1990) αδημοσίευτη.

1991

- "Βιογραφικά Νεοπτόλεμου αντ. Μιχαηλίδη", *Πρώτο Βήμα* 1981-1991, Λευκωσία, επετειακό φυλλάδιο για τα δεκάχρονα του *Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου*, 1991, σελ. 10.
- Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης "Αντιεπιστημονικό το Γεωργικό Μουσείο", επιστολή Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη, προέδρου ΠΟΑΚ προς τον Υπουργό Γεωργίας Ανδρέα Γαβριηλίδη, περιοδικό *Αρχιτέκτων-εκλογές 1991*, τεύχος 14, ειδικό ένθετο, Λευκωσία, Ιανουάριος/Απρίλιος 1991, σελ. 41.

1992

- Α. Στυλιανού "Σύλλογος αρχιτεκτόνων Κύπρου, Δέκα χρόνια ζωής, το πρώτο βήμα", περιοδικό *Αρχιτέκτων*, Λευκωσία, *Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κύπρου*, , Ιανουάριος/Μάιος 1992, τεύχος 18, σελ. 30.
- Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης "Χαιρετισμός [αντιφώνηση στη βράβευσή του] ", περιοδικό *Αρχιτέκτων*, Λευκωσία, *Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κύπρου*, Ιανουάριος/Μάιος 1992, τεύχος. 18, σελ. 39.
- "Σκεπτικό βράβευσης Αρχιτέκτονα Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη", περιοδικό *Αρχιτέκτων*, Λευκωσία, *Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κύπρου*, Ιανουάριος/Μάιος 1992, τεύχος 18, σελ. 43.

1993

- Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη "*Η Αρχιτεκτονική της γης*", *Κυπριακή Λαϊκή Τέχνη* (πρακτικά *Ημερίδας Κυπριακής Λαϊκής Τέχνης 1992*), Λευκωσία, έκδοση *Ιδρύματος Πιερίδη*, 1993, σελ. 73-89.
- "Αρχιτεκτονικός διαγωνισμός Αρχιεπισκοπικού Μεγάρου, 1950-Παρουσίαση μελέτης του αρχιτέκτονα Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη", περιοδικό *Αρχιτέκτων*, αρ. 21, Μάρτιος/Απρίλιος 1993, σελ. 22-25.
- Ελένη Ξένου, "Βιώματα, Συνομιλία με τον Νεοπτόλεμο Μιχαηλίδη", περιοδικό *Σελίδες*, αρ. 66 - Έξτρα τεύχος *Κατοικία*, Λευκωσία, 27/2/1993, σελ. 10, και "Απόσταγμα εμπειριών του Μεγάλου Αρχιτέκτονα Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη", εφημ *Ο Φιλελεύθερος*, αρ

- 12233, ημ. 12/8/1993, σελ. 15 (Α' μέρος), και εφημ. *Ο Φιλελεύθερος* αρ. 12234, ημ. 13/8/1993 σελ. 15 (Β', τελευταίο).
- Μαρία Παναγιώτου "Φάκελος-Η Εποχή του Τενεκέ", περιοδ. *Σελίδες*, τεύχος 82, 19/6/1993, σελ. 141-144. Αναδημοσίευση με τίτλο "Απόσταγμα εμπειριών του μεγάλου αρχιτέκτονα που έφυγε-Η αρχιτεκτονική στην Κύπρο βιάζει το περιβάλλον" συνέντευξη Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη, Α' Μέρος, εφημ. *Ο Φιλελεύθερος*, αρ. 12233, 12/8/1993, σελ. 15, Β' Μέρος, εφημ. *Ο Φιλελεύθερος*, αρ. 12234, 12/8/93, σελ. 15. Αναδημοσίευση περιοδ. *Αρχιτέκτονες + Μηχανικοί* (εκφραστικό όργανο του *Συνδέσμου Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου*), με τίτλο "Στην εποχή του Τενεκέ", Λευκωσία, τεύχος 28, Οκτώβρης 1993, σελ. 12.
 - "Πέθανε ο αρχιτέκτονας Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης" [ανακοίνωση] εφημ. *Ο Φιλελεύθερος*, αρ. 12233, Πέμπτη 12 Αυγούστου 1993, σελ.1.
 - "Υπέκυψε ο αρχιτέκτονας Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης", εφημ. *Σημερινή* 12/8/1993.
 - "Στον Παλμό", Μιχάλη Πασιαρδή, εφημ. *Ο Φιλελεύθερος*.
 - "Αφιέρωμα", *Ενημερωτικό Δελτίο Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου*, τεύχος 78, Λευκωσία, 15 Ιουλίου/15 Σεπτεμβρίου 1993, σελ. 6-7.
 - Μαρία Μαύρου, "Ζωή σεμνή κι αθόρυβη", (επικήδειος εκ μέρους του ΠΟΑΚ), εφημ. *Ο Φιλελεύθερος*, αρ. 12238, ημ. 19/8/1993, σελ. 7.
 - Χριστάκης Κατσαμπάς, "Τα καθ' ημάς", εφημ. *Ο Φιλελεύθερος*, αρ. 12241, ημ. 22/8/1993, σελ.6
 - Μαρίνα Σχίζα, "Έργα Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη, το ημερολόγιο της *Ελληνικής Τράπεζας*", εφημ., *Ο Φιλελεύθερος*. Αρ/ 12366, ημ. 29/12/93, σελ.8.

"Αφιέρωμα στο Νεοπτόλεμο Μιχαηλίδη " *περιοδικό Αρχιτέκτων* , Λευκωσία, Σεπτέμβρης/Οκτώβρης 1993, τχ. 23, σελ. 8-25:

- Μαρία Μαύρου, Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης , "Ο Άνθρωπος (1920-1993) Μια φωτογραφική πορεία στη ζωή του συνοδευμένη με το λόγο του", σελ. 9.
- ΣΑΚ, "Σκεπτικό Βράβευσης του Αρχιτέκτονα Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη" σελ. 15.
- Πάτροκλος Σταύρου "Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης: Ο Άνθρωπος, 14 Αυγούστου 1993 Επικήδειος" σελ. 17.
- Μαρία Μαύρου "Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης, Ζωή σεμνή και αθόρυβη-επικήδειος που εκφωνήθηκε στην εκκλησία του Τρυπιώτη από εκπρόσωπο της Παγκύπριας Οργάνωσης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς", σελ. 19.
- Νίκος Μεσαρίτης "Επιστολή σε ένα φίλο", σελ. 22.
- Χάρη Χατζηβασιλείου, Αναστασία Πήττα, Χρίστη Λοϊζίδη, Μαρία Μαύρου "Καλλωπισμός και αυθαιρεσία", σελ. 23.

- Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης "Επιστολή, θέμα εκκλησία Αγίου Βαρνάβα και Μακαρίου", σελ. 24.
- Διαμαρτυρία αρχιτεκτόνων "Επεμβάσεις στην εκκλησία των Αποστόλου Βαρνάβα και Αγίου Μακαρίου στο Στρόβολο",

Περιοδικό *Αρχιτέκτονες + Μηχανικοί*, Οκτώβρης 1993, τχ.28, σελ. 25.

- Μαρία Παναγιώτου, "Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης, Στην εποχή του Τενεκέ", σελ.12.
- Σταύρος Οικονόμου, "Μνήμη αρχιτέκτονα Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη", σελ. 15.
- Σκόπας "Με πρότυπο την Παράδοση", σελ. 16.
- Μαρία Παναγιώτου, "Επώνυμες Κατοικίες, Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης, Μα αυτό είναι παλάτι της Κνωσού", *Σελίδες*, Λευκωσία, τεύχος 122, έξτρα τεύχος *Κατοικία* (2), σελ. 5-9.
- "Κατακραυγή-Εκκλησία Απ. Βαρνάβα και Αγ. Μακαρίου στο Στρόβολο", (αναδημοσίευση από το περιοδικό *The Architectural Review*, Dec.1994), *περιοδικό Αρχιτέκτων*, Λευκωσία, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1995, τεύχος 29 σελ. 56-57.
- *Twelve Traditional Cyprus Houses*, Nicosia, UNHCR, 1995.

1994

- "Καταγγέλλονται αυθαίρετες επεμβάσεις στην εκκλησία Απ. Βαρνάβα στο Στρόβολο-Αλλοίωσαν το ναό με το έτσι θέλω", *περιοδ. Σελίδες*, 6/5/1994, τεύχος 128, σελ. 52.
- Ειρήνης Μοδέστου, "Περί σεβασμού του αρχιτέκτονα και των πνευματικών του δικαιωμάτων", εφημ. *Το Βήμα* 10/6/1994.
- Ειρήνης Μοδέστου, "Ναός Απ. Βαρνάβα και Αγ. Μακαρίου στη Δασούπολη-Υπάρχει κανείς χριστιανός να σώσει αυτή την εκκλησία;- Αγώνας περί κάλλους και όχι καλλωπισμού", εφημ. *Το Βήμα*, 31/5/1994.
- "Επικαιρότητα-Η ύπαιθρος φοράει γυαλιά στην Πρωτεύουσα-Η Αθένου σώζει έργο του Νεοπτόλεμου και αναπαλαιώνει μεσαοριτική κατοικία", εφημ. *Ο Φιλελεύθερος*, 28/6/1994
- Ελένης Ξένου "Εις μνήμην Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη", κατεδαφίσαμε τη Λευκωσία, *περιοδικό Σελίδες*, σελ. 56-60.

1999

- "Κηδεία Μαρίας Νεοπτολέμου Μιχαηλίδη" [ανακοίνωση] εφημ. *Ο Φιλελεύθερος*, Σάββατο 10/7/1999, αρ. 14291, σελ.22.
- "Κηδεία Μαρίας Νεοπτολέμου Μιχαηλίδη" [ανακοίνωση] εφημ. *Σημερινή*, Σάββατο 10/7/1999, αρ. 8488, σελ. 16.
- "Κηδεία Μαρίας Νεοπτολέμου Μιχαηλίδη" [ανακοίνωση] εφημ. *Πολίτης*, Κυριακή 11/7/1999, αρ. 143, σελ. 4.
- "Κηδεία Μαρίας Νεοπτολέμου Μιχαηλίδη" [ανακοίνωση] εφημ. *Πολίτης*, Δευτέρα 12/7/1999, αρ. 144, σελ. 43.

- "Στο καλό κυρία Μαρία", εφημ. *Πολίτης*, Κυριακή 18/7/2009, αρ. 150, σελ. 2.
- Κωστής Διογένης, "*Ίδρυμα Μαρίας και Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη-Το πιο παράξενο μουσείο*", εφημ. *Πολίτης*, αρ.157, 25/7/1999, σελ. 64.

2001

- Αιμίλιος Μιχαήλ, "Ο Αρχιτέκτονας Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης – Η βιοκλιματική διάσταση στο έργο του", ερευνητική εργασία που ολοκληρώθηκε το 2001 στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο υπό την επίβλεψη των καθηγητών Ε, Ευαγγελινού, Σ. Ξενόπουλου και Η. Ζαχαρόπουλου, αδημοσίευτη.

2005

- Μαρία Παναγιώτου, "Θεμέλια πολιτισμού", περιοδ. *Σελίδες*, τεύχος 188, 30/6/1995, σελ. 48.
- Αιμίλιος Μιχαήλ, *Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο "Ο Αρχιτέκτονας Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης – Η βιοκλιματική διάσταση στο έργο του"* (περίληψη της ερευνητικής εργασίας του, 2001). *Ενημερωτικό Δελτίο*, Λευκωσία, *Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κύπρου*, Νοέμβριος 2005, τεύχος 74, σελ. 27.
- Αιμίλιος Μιχαήλ, "Επιρροές Μοντέρνου στην Εξέλιξη της Τυπολογίας του Σχολικού Κτιρίου. Μοντέρνο και η Πρόκληση της Αλλαγής, 1η Επιστημονική Συνάντηση Κυπριακού Docomomo, Λευκωσία, 5 -6 Δεκεμβρίου 2008, σελ. 10.

2009

- Βασίλης Ιερείδης, Αιμίλιος Μιχαήλ, Σταυρούλλα Χριστοφιλοπούλου "Αποθέματα δεύτερης νεότητας του μοντέρνου: η περίπτωση της πολυκατοικίας Αλέξανδρου Δημητρίου", περιοδ. *Αρχείο, Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου*, τχ. 6, Απρίλιος 2009, σελ. 78.
- "Από το βιβλίο *Μαθαίνοντας από την Κληρονομιά του Μοντέρνου- Learning from the Heritage of the Modern*, Λευκωσία 2009. (ερευνητική ομάδα Αιμίλιος Μιχαήλ, Στέφανος Φεραίος, Χρίστος Κωνσταντίνου). "Για ένα λανθάνον αρχείο του μοντέρνου", σελ.22 - "Οικία Θεόδοτου Κάνθου", σελ. 57 - "Οικία Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη", σελ. 90 - "Πολυκατοικία Παυλίδη", σελ. 124 - "Ξενοδοχείο *Greciart*", σελ. 124 - "Αγορά Αθηναίου", σελ. 155.
- Ορέστη Λάμπρου, *Ώψεις Αρχιτεκτονικής-Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης*, (φωτογραφικό λεύκωμα με έργα του Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη), Λευκωσία, 2009.

V. ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Προφορικές πληροφορίες και μαρτυρίες έδωσαν οι,

Αδάμου Αντώνης, Αζίνας Ανδρέας, Αναστασιάδης Τάσος, Αριστοτέλους-Κληρίδου Αθηνά, Αντωνίου-Γιακουμή Μάρω, Ασιώτου Αιμιλία, Βαρελλά-Νικολάου Αννέττα, Βαρναβίδης Ανδρέας, Βαρναβίδου Μάρω, Βαρναβίδης Σάββας, Βιολάρης Γεώργιος, Θεοδοσίου Αντωνία, Γεωργάκης Πόλυς, Γεωργίου Νίκος, Γεωργίου Βαρβάρα, Cecchini Libero, Δημητριάδης Λέλλος, Δημητρόπουλος Ανδρέας, Ηγουμενίδου Φρόσω, Θεοδώρου Στέλλα, Ιερείδης Βασίλης, Καραγιάννης Κώστας, Καραγιάννης Νεοπτόλεμος, Καραγιώργης Χριστάκης, Καριόλου Αναστάσης, Καριόλου Τζήν, Καριόλου Γλαύκος, Καριόλου Μάριος, Καριόλου Τασούλλα, Κάνθου Αγνή, Κάνθου Ζωή, Κάνθου Μαρία, Κάννας Γιάννης, Καρυδάς Χριστάκης, Κελέσιης Ανδρέας, Κισσονέγγη-Παλληκαρίδου Έλλη, Κλεόπας Γιάγκος, Κλεόπας Χριστόδουλος, Κορωμία-Χαραλάμπους Χρύσω, Κουδουνάρης Αριστείδης, Κωνσταντινίδου Έλλη, Μαλιώτη Λένια, Μαλιώτης Γιώργος, Μεσαρίτης Νίκος, Μιχαήλ Αιμίλιος, Μιχαηλίδης Αλέκος, Μιχαηλίδης Αντωνής, Μιχαηλίδης Μιχάλης, Μιχαηλίδης Ρένος, Μιχαηλίδης Σταύρος, Μιχαηλίδου-Λάμπρου Μάρω, Μοιράνθης Δάφνης, Μουσιούττα Νίνα, Μουστάκα Φάνη, Οικονόμου Κώστας, Παναγιώτου Νίκος, Παπαϊωάννου-Ανδρονίκου Αγνή, Παπαϊωάννου-Αλεξάνδρου Μάρω, Παπαϊωάννου Κώστας, Παπαϊωάννου-Ράλλης Αλέκος, Παπακυριακού Κόκος, Πατσαλίδου-Μιχαηλίδου Δώρα, Παπαστυλιανού Διονύσης, Πετρίδου Αγνή, Ποταμίτου Σωτήρα, Πουμπουρή-Ερωτοκρίτου Ανδρούλλα, Ρωσσίδου-Κουτσού Ελένη, Σαρδάνης Ανδρέας, Σεργίου Άγης, Σεργίου-Λοιζίδου Γκλόρια, Σερέζης Κώστας, Σολωμονίδου Τζένυ, Σπιριδάκης Σπύρος, Σταυρινού-Πρωτοπαπά Λυδία, Σοφοκλέους Σοφοκλής, Σοφοκλέους Σοφοκλής (δρ), Στυλιανού Αντρέας, Σχίζα-Κωνσταντινίδη Άντη, Τουφεξή-Ψημολοφίτου Μαρί, Τουφεξή, Τριανταφυλλίδου Κίκα, Φαραζή Σκεύη, Φιλίππου Σωτήρης, Φοιτίδου Νίκη, Χαραλάμπους-Αντωνιάδου Άννα, Χατζηβασιλείου Χάρης, Χατζήγαβριηλ-Χατζηϊωάννου Χρυστάλλα, Χατζηλοΐζου Λουκία, Χριστοδούλου Προκόπης, Χρυσοστόμου Καίτη, Χρυσοστόμου Κώστας, και Χριστοφόρου Μηνάς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος [9]
Ευχαριστίες [11]
Γενεαλογικά [12]

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ - ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ ΑΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Ο ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ

Α΄

Έναν παιδίν εφτά γενιές [15]
Θρασύβουλος (Θρασύς) Μιχαηλίδης [19]
Ο Αντωνής ο ράφτης [24]
Που το χωρκόν της γεναίικας του [26]
Το παιδί και το όνομα [29]
Θητεία στην Κερύνεια 1926-1932 [30]
Σεβέρειο δημοτικό αρρεναγωγείο [39]
Παγκύπριο Γυμνάσιο [42]
Βασιλικό Πολυτεχνείο Μιλάνου 1938-1940 [48]
Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος [55]
Όμιλος Φιλοτέχνων Αποφοίτων του Παγκυπρίου Γυμνασίου και Διδασκαλείου 1943 [60]
Ενδιαφέρον για τα κοινά [73]
Πρώτες αναθέσεις [79]
Πολυτεχνείο Μιλάνου 1947-1951 [82]
Μοντερνισμός στην Κύπρο, Αγορά Αθηνών, οικία Θεόδотου Κάνθου [87]
Διδάκτωρ αρχιτέκτονας [92]

Β΄

Οικογένεια και αρχιτεκτονικό γραφείο [95]
Η γενική θεώρησή του για την Αρχιτεκτονική [96]
Ανώμαλη προσγείωση [97]
Πρώτες δουλειές πρώτος υπάλληλος [99]
Κτίσιμο οικίας Θεόδотου Κάνθου [104]
Διαγωνισμός Αρχιεπισκοπικού Μεγάρου-βυζαντινές δολοπλοκίες [107]
Γαμήλιο κλαδί ανθισμένης αμυγδαλιάς [112]
Χαρακτηριστικές κάρτες [120]
Αντιαποικιοκρατικός αγώνας 1955-59 [121]
Πρώτοι εκτιμητές-πρώτοι πελάτες [122]
Κύρια χαρακτηριστικά των σπιτιών του Νεοπτόλεμου [125]
Πολυκατοικία Αλέξανδρου Δημητρίου 1957 [130]
Συμβίωση [134]
Αστεγοί 1958 [135]

Γ΄

Ανεξαρτησία 1960 [141]

Θάνατος Γιώργου Καραγιάννη 1961 [142]

Ξενοδοχείο στην Κερύνεια-πολυκατοικίες στη Λευκωσία [146]
Και πάλι ο ξάδελφος Αντωνής [148]
Αναθέσεις έργων 1963 [150]
Διακοινοτικές ταραχές 1963-64 [152]
Ο πανικός της Μαρίας [154]
Ιταλία-θάνατος μητέρας 1964 [155]
Ανδρέας Σαρδάνης [158]
Το σπίτι στον Πεδιαίο ποταμό 1964-1967 [160]
Ο κήπος ο Χριστάκης και ο Σωτήρης [164]
Το ναυάγιο της Κερύνειας 1965-68 [167]
Ξενοδοχείο Κέννεντι 1966 [169]
Η Μάρω 1967 [172]
Βάρκα Fero-cement [175]
Επιλεγμένοι φίλοι [176]
Γιάννης Σπυρόπουλος [178]
Γιωργής Κλεόπας [179]
Χριστόδουλος και Δώρα [180]
'Ο Τρώας' Πάτροκλος [181]
Δημόσιος Κήπος Λευκωσίας [181]
Λίγο πριν τη συμφορά [184]
Και πάλι η Μάρω [185]
Γιώργος Μαλιώτης 1972 [186]
Σπήλαιο και δεύτερο ναυάγιο [188]
Πέρασμα Ανδρέα Σαρδάνη [190]

Δ΄

Τουρκική εισβολή, 20 Ιούλη 1974 [193]
Γυρισμός στο πληγωμένο νησί [198]
Ανασυγκρότηση και θυσία Αρρή [202]
Η επιλογή του Σωτήρη [204]
Οικοδομικός οργανισμός-Κόκος Παπακυριακού [205]

Ε΄

Παγκύπριος Οργανισμός Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς 1979 [209]
"Η Λευκωσία που χάνεται" 1979 [214]
Η αρχιτεκτονική μας κληρονομιά καταστρέφεται, 1980 [216]
Λαϊκοί τεχνίτες της Κύπρου 1980 [217]
Έκθεση φωτογραφίας στην Πάφο 1981 [219]
Ημερολόγια ΠΟΑΚ 1980 και 1981 [221]
Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κύπρου, 1981 [222]
Σκίτσα από την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Κύπρου 1982 [223]
Ημερολόγια ΠΟΑΚ 1983-1992 [225]
Δάσκαλος [232]
Μυστική ζωή [238]

Ο Νεοπτόλεμος και το συνεργατικό κίνημα
1962-1980 [240]
Εκκλησία Αποστόλου Βαρνάβα και αγίου
Μακαρίου [243]
Τα ταξίδια του [251]
Ταξίδι στη Ζάμπια 1982 [253]
Ταξίδι στην Άπω Ανατολή 1980 [255]

ς'

Πάντα στην πρωτοπορία [257]
Το αλλότριο λάθος και η μεγίστη ύβρις
[256]
Η Έλλη Φρίξου Κωνσταντινίδη [269]
Έκθεση ζωγραφικής Μαρίας 1990 [272]
Δημόσια αναγνώριση 25/1/1991 [279]
Φήμη και παραλληλισμοί [282]
Η οικογένειά του Σωτήρη Φιλίππου [285]
Libero Ceccini [286]
Επανασύνδεση με Σάββα Βαρναβίδη [286]
Χάρης Χατζηβασιλείου [289]
Η αρχιτεκτονική της γής και δυο
συνεντεύξεις [292]
Πρώτη και τελευταία επίσκεψή μου [295]
Διάσωση του κτηρίου Πούλια [296]

Τελευταίο προσκύνημα [298]
Η μέρα της Μοίρας, 6 Ιούλη 1993 [301]
Ίδρυμα Μαρίας και Νεοπτόλεμου
Μιχαηλίδη [305]
Η διαθήκη [306]
Το ημερολόγιο 1994 [309]
Η Μαρία [309]
Η Μαρί Τουφεξή-Ψημολοφίτου [310]
Τιμές μετά θάνατον; [313]

Χρονολόγιο-έργα-βιβλιογραφίες

I. Χρονολόγιο Νεοπτόλεμου Αντ.
Μιχαηλίδη [317]
II. Αρχιτεκτονικά σχέδια Νεοπτόλεμου Αντ.
Μιχαηλίδη 1945-1993 [323]
III. Βιβλιογραφία Νεοπτόλεμου Αντ.
Μιχαηλίδη [339]
IV. Γενική Βιβλιογραφία [344]
V. Προφορικές πηγές [346]

Λαογραφικός Όμιλος Κερύνειας [347]
Εκδόσεις Λαογραφικού Ομίλου Κερύνειας
[348]

Γραφικά επιμέλεια, Ρήνα Κατσελλή.
Σάρωση των φωτογραφιών, Κωνσταντίνος Πετριδης-Σμυρνιός
Εκτύπωση, Τάσος Σουρουλλάς και Ντίνος Παπαναστασίου.

Χάρτης, chamois 100 γραμμαρίων.
Χάρτης φωτογραφιών, art mat, 150 γραμμαρίων.
Χάρτης εξώφυλλου, art mat, 350 γραμμαρίων.

Οικογένειες γραμμάτων, Mg Memories Apla UC Pol, Tahoma και MgHadFine
UC Pol.

Εξώφυλλο, το σπίτι της Μαρίας και του Νεοπτόλεμου Μιχαηλίδη στην οδό
Παναγιώτη Κάσπη στη Λευκωσία. Φωτογραφία Πόλυ Γεωργάκη.

Η βινιέτα στη σελ. 5 είναι το έμβλημα του ΠΟΑΚ όπως το φιλοτέχνησε ο
Νεοπτόλεμος Αντ. Μιχαηλίδης.

Το βιβλίο
της Ρήνας Κασελλή
ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ ΑΝΤ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ – Ο ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΑΣ
ΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ ΚΕΡΥΝΕΙΩΤΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ
τυπώθηκε το Μάρτη του 2011,
στα τυπογραφεία *Καίλας Λτδ.*,
οδός Καλλιστράτους 15,
βιομηχανική περιοχή Έγκωμης, Κύπρου,
σε χίλια αντίτυπα,
για λογαριασμό του *Λαογραφικού Ομίλου Κερύνειας.*